

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2024
Institution	Teknisk Gymnasium Silkeborg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	Jesper Breining, Mogens Holm
Hold	3.V, 3.X, 2.YZ

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Arbejdets idehistorie
Titel 2	Silkeborg som handels- og produktionsby
Titel 3	Da Danmark blev moderne – teknologihistoriske nybrud. (Teknologihistorisk analyse)
Titel 4	Transhumanisme og det optimerede menneske
Titel 5	Global historie
Titel 6	Danmark besat
Titel 7	Totalitære samfunds triumf og fald
Titel 8	Historiebrug
Titel 9	Teknologibrug- det gamle og det almindelige
Titel 10	Egypten- besat af livet
Titel 11	Miljø- og natursyn

Titel 12	Det afsluttende projekt
-----------------	-------------------------

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Arbejdets idehistorie
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Industrilandet Danmark fra 1888", Danmarkshistorien.dk, d. 17/9 2019, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/industrilandet-danmark/</p> <p>Sørensen, A.T: "Landbrugets produktionsomslægning", danmarkshistorien.dk, d. 17/8 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/landbrugets-produktionsomlaegning</p> <p>KILDE: "Maglekildecentrifugen", damarkshistorien.dk, d. 1/6 2022, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/maelkecentrifuge-fra-maglekilde-maskinfabrik-1878</p> <p>Tale: Luis Pio: "Målet er fuldt" 1872: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/louis-pio-malet-er-fuldt-1872/</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Nørmark, D., (et.al.): "Pseudoarbejde-hvordan vi fik travlt med at lave ingenting", kap. 1, Gyldendal 2018, link: https://www.williamdam.dk/laeseproeve?isbn=9788702245332</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen Analysere sammenspiellet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> Klasseundervisning Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Silkeborg som handels- og produktionsby
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Video: Anne Skare: "Arbejde før, nu og i fremtiden": https://www.youtube.com/watch?v=JfezD8I42yU</p> <p>Drivsholm, L.S: "Amerikansk professor: "Vi er nødt til at skrue ned for, hvad vi forventer af arbejdet"" , Information, d. 20/10 2021</p> <p>Eriksen, G: " Kronik: Hvad nu hvis?", Jyllandsposten, 13/6 2001</p> <p>Larsen, K.D: Silkeborg Papirfabrik 1844-2000. En epoke er slut (Silkeborg Museums Årsskrift 2000).http://www.museumssilkeborg.dk/silkeborg-papirfabrik</p> <p>Lindhardt, C: " Det går simpelthen ikke, at medierne udnytter de løstansatte med lønninger der langsomt men sikkert udhules", Journalisten.dk, d. 16/5 2022</p> <p>Locht, J: " I FREMTIDEN VENTER STORE FORANDRINGER OG MERE MENNESKELIGHED", HK, d. 10/10 2018, link: https://www.hk.dk/aktuelt/nyheder/2018/10/10/i-fremtiden-venter-store-forandringer-og-mere-menneskelighed</p> <p>Nørgaard, M: "Silkeborg før Drewsen"</p> <p>Video om Silkeborg med fokus på "Historien om Drewsen", SRTV: 2 (første 22 min). Keld Dalsgaard Larsen, museumsinspektør Silkeborg Museum, link: https://www.youtube.com/watch?v=XPJMPieQSKY</p> <p>Ukendt: "Silkeborg 1845-1910"</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Wikisilkeborg: "Tekstilindustrien i Silkeborg", senest ændret 31/7 2019, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Tekstilindustrien_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg: "Vestergade, senest ændret 22/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Vestergade</p> <p>Wikisilkeborg: Arbejderbevægelsen i Silkeborg, Senest ændret 17/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Arbejderbev%C3%A6gelsen_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg: Silkeborg Maskinfabrik Zeuthen & Larsen, senest ændret 2/2 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Silkeborg_Maskinfabrik_Zeuthen_%26_Larsen</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale

	<ul style="list-style-type: none"> diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende behandle problemstillinger i samspil med andre fag demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> Virtuelle arbejdsformer Projektarbejdsform

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Da Danmark blev moderne – teknologihistoriske nybrud
Indhold	<p>Andersen, S.B., (et.al.): "Menneskeskabt – grundbog i teknologihistorie", uddrag</p> <p>Petersen, E.S: "Fremstillingserhverv og industrialisering", Danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/fremstillingserhverv-og-industrialisering/</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Industrilandet Danmark fra 1888", Danmarkshistorien.dk, d. 17/9 2019, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/industrilandet-danmark/</p> <p>Film: "Danmark bliver moderne 1900-1950 – udviklingen af infrastruktur og transportmidler, Danmarkshistorien.dk, 4/2 2016, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/danmark-bliver-moderne-1900-1950-udviklingen-af-infrastruktur-og-transportmidler/</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Eget powerpoints om historisk kausalitet</p> <p>Film: "P-pillens historie – siden 1960", Danmarkshistorien.dk: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/p-pillens-historie-siden-1960/</p> <p>Thorndal, J: EI til Danmark, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Wagner, M.F: Ford og fordismen, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Christensen, B., (et.al.): "Fra husmøller til havmøller", uddrag</p> <p>Holten, B: Da tid blev penge, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Lindegaard, H: Ud af røret, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Nielsen, K., (et.al.): "Skruen uden ende", uddrag</p> <p>Pedersen, M: "Cementen", Aarhus Universitetsforlag, 2019, uddrag</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål:

	<ul style="list-style-type: none"> • redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • projektarbejde • virtuelle arbejdsformer • gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 4	Transhumanisme og det optimerede menneske
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Broström, N: "What happens when our computers get smarter than we are?", TED Talk 2015, link: https://www.ted.com/talks/nick bostrom what happens when our computers get smarter than we are</p> <p>"Transhumanismen – verdens farligste idé" (2004) i Mikkel Guldhammer Sparsø: Teknologi og filosofi, Systime: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=254&L=1</p> <p>Møller, D.B., (et.al.): SO htx – studieområdet og studieområdiprojektet, Systime, 2019, kap.3, kap. 5.10-5.15, kap.6</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): Idehistorie, Systime, 2018, kap.11</p> <p>Sparsø, M.G: "Transhumanismens antidemokratiske perspektiv", (kap. 4.3) i Sparsø, M.G: Teknologi og filosofi, Systime 2022, link: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=219&L=1</p> <p>Thorsted, L: "Trine har fået et nyt hjerte: "Det første, jeg spurgte om, da jeg vågnede, var, om jeg havde fået hjertet""", Magasinet Liv, 2017, link: https://magasinetliv.dk/livsstil/kvinder/det-foerste-jeg-spurgte-om-da-jeg-vagnede-var-om-jeg-havde-faet-hjertet</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Loeffler, J: "The Origin Story of Silicon Valley—and Why We Shouldn't Try to Recreate It", <i>Interesting engineering</i>, 31/8 2019, link: https://interestingengineering.com/innovation/the-origin-story-of-silicon-valleyand-why-we-shouldnt-try-to-recreate-it</p> <p>Poulsen, N. B: "USA- historie og identitet", s. 9-20, Systime, 2016</p> <p>Sparsø, M.G: "Transhumanisme - det nye menneske" (6 sider) fra bogen <i>Teknologi og filosofi 2</i>, Systime (2013), s. 12-22, side 76-84.</p>
Omfang	20 timer

Særlige fokuspunk ter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • Analysere samsillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • Behandle problemstillinger i samsil med andre fag, Dansk- idehistorie opgave ligger i dette forløb <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie
Væsentlig ste arbejdsfor mer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 5	Global historie
Indhold	<p>Kernestof: Bejder, P., (et.al.): "Merkantilisme og danske tropekolonier, ca.1600-1917", Danmarkshistorien.dk, d. 24/8 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/merkantilisme-og-danske-tropekolonier Duedahl, P: "Gudhjemtid". Indførelsen af universaltid, 1. januar 1894", Danmarkshistorien.dk, d. 13/9 2017, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/gudhjemtid-indfoerelsen-af-universaltid-1-januar-1894 EMU: "Global idéhistorie – tilgang, metode og praksis", EMU.dk; u.d, link: https://www.emu.dk/htx/idehistorie/global-idehistorie/global-idehistorie-tilgang-metode-og-praksis?b=t432-t470-t5543 Goody, J: "The theft of history- time", Cambridge 2006, s. 14-18 Meyhoff, P: Teknologihistorie, Systime 2022, afsnit 39.12, link: https://teknologihistorie.systime.dk/?id=456 Leksikon.org: "Nykolonialismen – forholdet til de tidligere kolonilande", Leksikon.org, 2003 (opslaget om Afrika) Sonne, F., G., H: "Krigens om verdenskortet: Hvordan skal verden se ud?", Videnskab.dk, d. 28/5 2017, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/krigen-om-verdenskortet-hvordan-skal-verden-se-ud/</p>

	<p>The Economist: "China in Africa: Should the West be worried", Youtube.com, august 2022, link: https://www.youtube.com/watch?v=wBHqjYuJ5el</p> <p>Kilder:</p> <p>Ministry of public affairs Peoples republic og China: "China and Africa in the New Era : A Partnership of Equals", The State Council Information Office of the People's Republic of China, November 2021, Link: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/2649_665393/202111/t20211126_10453904.html</p> <p>Forskellige verdenskort:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amerikansk verdenskort • Cahills butterfly- kort • Dymaxion kort • Gall Peters kort • Goode homolosine projection • Kina kort fra China Today • Winkel triple projection
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Danmark besat
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>DR dokumentar: "Hitlers danske soldater", afsnit 4, dr.dk, 2020, link: https://www.dr.dk/drtv/se/hitlers-danske-soldater_208769</p> <p>Olesen, N. W: "Besættelsen den 9.april 1940", danmarkshistorien.dk, d. 22/9 2021, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/besaettelsen-den-9-april-1940/</p> <p>Brunbech, P.Y: "Dilemmaspillet 9.april 1940", danmarkshistorien.dk, d. 25/6 2013, link: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/dilemmaspillet-9-april/</p> <p>Holm, A, (red.): "Kampen om historien- idealister eller ekstremister i krig", DR podcast, dr.dk, d. 22/3 2022, link: https://www.dr.dk/lyd/p1/kampen-om-historien-3/kampen-om-historien-32</p> <p>Olling, M: " Samarbejde og modstand #1: Vi bliver aldrig færdige med at diskutere den danske samarbejdspolitik", Politiken Historie podcast, d. 13/8 2020, link: https://politikenhistorie.dk/podcast/Samarbejde_og_modstand/art7884693/Vi-bliver-aldrig-f%C3%A6rdige-med-at-diskutere-den-danske-samarbejdspolitik</p> <p>Sodemann, M: " Ukrainer træner modstandsbevægelse fra hjemmet i Vesthimmerland: - Vi kæmper ikke kun for Ukraine", TV Midtvest, d. 25/2 2022, link: https://www.tvmidtvest.dk/vesthimmerland/ukrainer-traener-modstandsbevaegelse-fra-hjemmet-i-vesthimmerland-vi-kaemper-ikke-kun-for-ukraine</p> <p>Straede, T: "Hvad er modstand?", folkedrab.dk, 2014, link: https://folkedrab.dk/temaer/modstand/hvad-er-modstand</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Besøg på Silkeborg Bunkermuseum</p> <p>Deltagelse i landsdækkende Auschwitz- dag, link: https://seismogram.dk/auschwitzdag-historien-om-dem-der-valgte-den-anden-side/</p>
Omfang	20 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi

	<ul style="list-style-type: none"> Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> Klasseundervisning Pararbejde Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Totalitære samfunds triumf og nederlag
Indhold	<p>Ahle, A., (et.al.): "Historieportalen", (uddrag), Systime, 2024, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1564, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1536</p> <p>Armstrong, S: "Life in the fishbowl"</p> <p>Danmarks Radio: "Designets magt: Arkitektur", dr.dk, 11/12 2014, link: https://www.dr.dk/drtv/se/designets-magt_-arkitektur_183283</p> <p>Danmarks Radio: "Horisont- Staten ser alt", dr.dk, 2019, CFU</p> <p>Danmarks Radio: "Putin- Ruslands nye zar", dr.dk, u.d., link: https://www.dr.dk/drtv/se/putin- -ruslands-nye-zar_304528</p> <p>Danmarks Radio: "Stalins berygtede Gulag", afs. 2, 2019, link: www.dr.dk/drtv/se/stalins-berygtede-gulag223847</p> <p>Gehrt- Bendixen, M., (et.al.): "Tanker om ondskab", (Tekst om Hannah Arendt og Ondskabens Banalitet), Systime, 2019</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): "Idehistorie", (uddrag), systime.dk, 2023, link: https://idehistorie.systime.dk/?id=177#c396</p> <p>Nedergaard, P: "Rusland- politik, økonomi og samfund", (uddrag s. 56-60 "Ruslands politiske system" og s. 102-104 "Et demokratisk Rusland?"), Columbus, u.d.</p> <p>Skov, C.B., (et.al.): "Grundbog til filosofi - mennesket i verden", Systime.dk, 2024, kapitlet "Thomas Hobbes - Al magt til suverænen", link: https://filosofgrund.systime.dk/?id=145</p> <p>Kapitlet "Overvågning og rettigheder" i Teknologi og filosofi: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=292</p> <p>John Locke-uddraget: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=318</p> <p>Skyggebjerg, L: "Tilgange til teknologihistorie", (uddrag), DTU, 2019</p> <p>Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdesbog", Systime.dk, 2023, (uddrag), link: https://historiefagliqarbejdsbog.systime.dk/?id=153</p> <p>Ukendt forfatter: "Antisemitisme i Europa og Tyskland", folkedrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab/holocaust/antisemitiske-fjendebleder-inddeling-mennesker-racer-eksklusion/antisemitisme-europa-tyskland</p> <p>Film:</p>

	<p>"Putin - Ruslands nye zar" DR) 59 minutter https://www.dr.dk/drtv/se/putin- -ruslands-nye-zar_304528</p> <p>Gansel, P, (instr.): "Die Welle", Tyskland, 2008, (via Filmstriben, via bibliotekslogin)</p> <p>Kilder:</p> <p>FN: "Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide", 12/1 1951</p> <p>Holocaust memorial day trust: "THE TEN STAGES OF GENOCIDE", hmd.org, u.d., link: https://www.hmd.org.uk/learn-about-the-holocaust-and-genocides/what-is-genocide/the-ten-stages-of-genocide/</p> <p>Uddrag fra John Lockes' Anden afhandling om styreformen, 1690 fra Teknologi og filosofi, Systime: https://teknologifilosofi.systime.dk/?id=318</p> <p>Uddrag fra Hannan Arendt: Eichmann i Jerusalem – en rapport om ondskabens banalitet fra 1963</p> <p>Uddrag fra Thomas Hobbes: Leviathan (1651): https://filosofgrund.systime.dk/?id=163</p> <p>Billeder/ filmklip brugt i unv:</p> <p>"The capture and trial of Adolf Eichmann", Youtube, 2018, link: https://www.youtube.com/watch?v=KMUDmd3J7QE</p> <p>"Putin berates own spy chief over recognition of Ukrainian breakaway regions", Youtube, d.23/2 2022, link: https://www.youtube.com/watch?v=nLOo_HNkT-8 https://de.wikipedia.org/wiki/Detlev-Rohwedder-Haus#/media/Datei:Bundesarchiv_Bild_146-1979-074-36A,_Berlin,_Reichsluftfahrtministerium.jpg</p> <p>https://www.theguardian.com/cities/2016/apr/14/story-of-cities-hitler-germania-berlin-nazis</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Nazi_party_rally_grounds#/media/File:Bundesarchiv_Bild_102-04062A,_N%C3%BCrnberg,_Reichsparteitag,_SA- und_SS-Appell.jpg</p> <p>https://politiken.dk/rejs/storbyogkultur/art5614067/Tag-med-bag-facaden-p%C3%A5-Hitlers-kolossale-ferieanl%C3%A6g</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=GN7o05tfGDc (Trailer til "De andres liv", 2006)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ZdAvWfVD5Fk (USA's bombardement af Tokyo)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=g93A11ofTE8 (Bombardementet af Dresden)</p>
Omfang	20 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none"> • Analyser samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • Analyser konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

	Kernestof: <ul style="list-style-type: none"> • Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 7	Historiebrug
Indhold	<p>Nielsen, N.K: "Historiebrug", danmarkshistorien.dk, d. 13/6 2012, link: https://silkets.itslearning.com/ContentArea/ContentArea.aspx?LocationID=9946&LocationType=1</p> <p>Filmklip: Vladimir Putins i regeringspaladset: https://www.youtube.com/watch?v=K9q36QB5uos Uddrag fra Anders Fogh Rasmussens tale vedrørende Irak 18. marts 2003: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/anders-foghs-tale-vedroerende-irak-180303</p> <p>Desuden: https://www.youtube.com/watch?v=tdYhOTp3hn4 https://www.youtube.com/watch?v=l3b1dTByDo4&t=5s https://www.youtube.com/watch?v=LMGE9OhIRRQ https://www.youtube.com/watch?v=pgf1HB2F1l0 https://www.youtube.com/watch?v=3pxKqDc3sZw&t=99s</p> <p>Elevernes selvvalgte eksempler på historiebrug i byrummet og i hverdagen.</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none"> • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale

	<ul style="list-style-type: none"> Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> Virtuelle arbejdsformer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 9	Teknologibrug - det gamle og det almindelige
Indhold	<p>Pedersen, A.Y., (et.al.): Idehistorie, Systime, 2023, kap.7.2, link: https://idehistorie.systime.dk/?id=204 JA</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): Idehistorie, Systime, 2023, kap.2.1 "David Edgertons brugsperspektiv", link: https://idehistorie.systime.dk/?id=177#c413</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Tilgange til teknologihistorie", Nyt fra teknologihistorie DTU, nr. 1, 2019, herunder "SCOT - brugergrupper i centrum"</p> <p>Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2023, kap. om historiefaglige tilgange samt afsnit om tidsperspektiver og historiefaglige problemstillinger</p> <p>Film: Elektricitetskrigen (dokumentarfilm): https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321101032000</p> <p>Kilde: "Stories of Trampe, the bicycle lift", link: https://www.youtube.com/watch?v=rif-bJZa2-8</p> <p>Elevernes egne undersøgelser af eksempler på konkurrerende teknologier.</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none"> Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag

	<ul style="list-style-type: none"> • Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Projektarbejde • Virtuelle arbejdsformer • Skriftligt arbejde

Titel 10	Egypten - besat af livet
Indhold	Christensen, E: "Slaget ved Kadesh", Historienet.dk, d. 14/2 2024 "Oldtidens Egypten - samfund, guder og mennesker" fra Ny Carlsberg Glyptotek, Introduktion til Glyptotekets undervisningsforløb: Oldtidens Egypten - en håndgribelig fortid, u.d. Eget Powerpoint med oversigt over den faraoiske periode 2600-700 med fokus på det mellemste rige. Ekskursion og rundvisning på særudstillingen "Egypten – besat af livet" på Moesgaard Museum.
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag

	<ul style="list-style-type: none"> • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi <p>supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "ud af huset"- aktivitet: Besøg på MOMU
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Museumsbesøg, (MOMU)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 8	Miljø og natursyn
Indhold	<p>Kapitlet "Økohistorie" i Praxis online: Ind i idéhistorie: https://indiidehistorie.praxis.dk/10016</p> <p>Kapitlet "Mentalitetshistorie" i Praxis online: Ind i idéhistorie: https://indiidehistorie.praxis.dk/10008</p> <p>Kapitlet "De store lanmdboreformer" fra Grundbog til Danmarkshistorien: https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=141</p> <p>Bonderup, G., (et.al.): Miniforedrag- landboreformerne, danmarkshistorien.dk, d. 8/11 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-landboreformerne/</p> <p>Bonderup, G: "Landbosamfundet", danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/den-yngre-enevaerde-1784-1848/landbosamfundet/</p> <p>Olsen, K.R: "Grundbog til Danmarkshistorien (læreplan 2010), Systime.dk, 2023 (uddrag), link: https://danmarkshistorien.systime.dk/?id=240</p> <p>TV udsendelse: "Giv os naturen tilbage- natur tager tid", sæson 3, episode 3, DR, 2023, link: https://www.dr.dk/drtv/serie/giv-os-naturen-tilbage_208260</p> <p>Kilder: "Udskiftningskort fra Aarslev Sogn" i Frederiksen, P., (et.al.): Grundbog til danmarkshistorien , Systime, 2006 (uddrag)</p> <p>Billeder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1: Jan Brueghel: Syndefaldet, 1615 ▪ 2: Rubens: Landscape with the chateau Steen, 1636 ▪ 3: Turner: "The shipwreck", 1805 ▪ 4: Thomas Cole: "The course of empire; the savage state" 1833-36. ▪ 5: John Gast: "American Progress" 1872

	<p>Andet:</p> <p>Selvlavet rollespil, der tematiserer konsekvenserne af udskiftningen for fæstebønder og godsejere.</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og vidensmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Projektarbejde • Virtuelle arbejdsformer • Skriftligt arbejde